

FOLKE VIRKE

Maj - Juni - Juli 2023

Kunst i det offentlige rum

www.folkevirke.dk

3 Perspektiver på kvindelige kunstnere – biografier og myter

Af Lisbeth Tolstrup, tekstilformgiver og kunsthistoriker, *cand.mag.*

9 Få kunsten ud i hverdagen

Af Annemarie Balle, redaktør og formand for Folkevirke

15 Kunst i det offentlige rum

Af Michael Thierry

FOLKEVIRKE

Social, kulturel og politisk oplysning

Udgivet af oplysningsbevægelsen
FOLKEVIRKE

Oplag: 1.200 . ISSN 0015-5845

**Deadline for næste nummer:
15. juli 2023.**

Bladet kan kun bestilles ved direkte henvendelse til:

Folkevirkes kontor

Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal
1153 København K
Tlf. 33 32 83 11
E-mail: folkevirke@folkevirke.dk
www.folkevirke.dk

Dette nummer koster i styksalg
kr. 60 + porto.

Særpris for klassesæt.

Bladabonnement kr. 210 + porto pr. år

Medlemskab kr. 400 pr. år

Beløbene kan indbetales på

Folkevirkes konto:

Reg.nr. 5301 . Kontonr. 0287753

Redaktion

Annemarie Balle (ansvarshavende)

Firkløvervej 1

2400 København NV

Tlf. 51 51 24 20

Forretningsudvalg

Formand: Annemarie Balle

Næstformand:

Jeanne Bau-Madsen

Kasserer: Tove Hinriksen

Karen Hallberg

Ulla Lunde Hansen

Anne Lise Jensen

Tove Kristensen

Lene Lund

Katina A. Rasmussen

Susanne Tarp

Tryk og layout

Aars Bogtryk & Offset, tlf. 98 62 17 11

E-mail: aarsbogtryk@aarsavis.dk

Layout: Louise Christensen

Genrefotos: www.colourbox.dk

FORENINGEN AF
DANSKE KULTUR-
TIDSSKRIFTER

Kunst i det offentlige rum

Vi ser kunst overalt i vores hverdag. Noget kunst registrerer vi nærmest ikke, mens andet kan skærpe vores sanser – eller måske endda provokere os. Det er sjældent, at kunsten er lige gyldig. De, som betaler for, at vi alle kan få adgang til kunsten, kan have forskellige baggrunde. Det kan være et ønske om at afspejle strømninger i samfundet, at kunne fastholde særlige begivenheder eller at ære enkeltpersoner eller større bevægelser.

I dette temanummer af kulturtidsskriftet "Folkevirke" sættes fokus på udviklingen af kvindernes plads i kunsten – og på, hvordan kunst i det offentlige rum har udviklet sig.

Det er tydeligt, at kvindelige kunstnere gennem mange år har kæmpet en

kamp for at få en synlig og ligeværdig plads på kunstens scene.

Meget er nået, og et par af dagens yngre kunstnere fortæller om deres vej ind på kunstens scene og om, hvordan de søger at udfylde den plads.

På landsplan har Folkevirke flere arrangementer om netop kunst – billed- og scenekunst.

Følg med i Folkevirkes nyhedsbrev og grib chancerne for at være med i Folkevirkes fællesskaber landet over!

*På gensyn i Folkevirke
og god læselyst!*

**Annemarie Balle,
redaktør**

INDHOLD

Perspektiver på kvindelige kunstnere – biografier og myter	3
Få kunsten ud i hverdagen	9
Lyset er min sparringspartner	12
Kunst i det offentlige rum	15
Kvindekamp og eventyr:	
Om kvindesyntet i et af H. C. Andersens eventyr	17
Folkevirkes landsmøde 2023:	
Livlig debat om Folkevirkes muligheder	19
Kvindestemmer 2023:	
Mangfoldigheden blomstrede	21
Folkevirketur sensommeren 2023:	
Givende oplevelser venter i Estland	24
Folkevirke udstiller på Københavns Rådhus:	
Folkevirke klar med stor demokratiudstilling	25
Arrangementskalender 2023	26
Folkevirke deltager på Folkemødet på Bornholm:	
Demokrati på mange måder	28

Perspektiver på *kvindelige kunstnere* – biografier og myter

Af Lisbeth Tolstrup,
tekstilformgiver og
kunsthistoriker,
cand.mag.

Inden for de seneste år er der udgivet en række biografier om kvindelige kunstnere. Nogle er baseret på kunsthistorisk forskning, mens andre er skrevet som exofiktive værker, hvor den enkelte forfatter har forholdt sig mere eller mindre frit til den biograferede hovedpersons liv. Der kan være stor forskel på de tilgange og greb, forfattere benytter sig af, nogle arbejder klassisk journalistisk, andre forskningsfokuserede og atter andre frit fabulerende. I denne sammenhæng er mit ærinde at vække lidt interesse for at komme tættere på en lille håndfuld kvindelige kunstnere, den tid de levede i og ikke mindst deres liv og værk. Der er derfor ikke tale om anmeldelser af de enkelte bøger, men alene omtaler, der kan inspirere til fordybelse. Desuden omtales nogle få samleværker, hvori man kan finde oplysninger om enkeltkunstnere til uddybning af fx periode, uddannelse og udstillinger. I forlængelse af artiklen er anført supplerende litteratur ved de enkelte kunstnere med det formål at vise, hvordan der i forskellig sammenhæng også har været skrevet om dem.

Begrebet samleværker er her forstået som oversigtsværker med introduktion til flere kunstnere. De kan være skrevet med et særligt lokalt fokus, eller som rene oversigter, baseret på en afgrænset tidsperiode eller en bestemt stilretning.

Personligt kan jeg godt lide den slags værker. De kan være med til at tegne et tidsbillede eller afgrænse et miljø, fx defineret af en kunstnergruppe, en kunstnerkoloni eller en særlig kunstretning. Nogle ses udgivet som kataloger, heldigvis ofte med varigt gods i form af perspektiverende artikler, mens andre er udformet som kronologier, bestående af kortfattede biografier systematiserede efter årstal eller

inddelt alfabetisk efter kunstnernes efternavn.

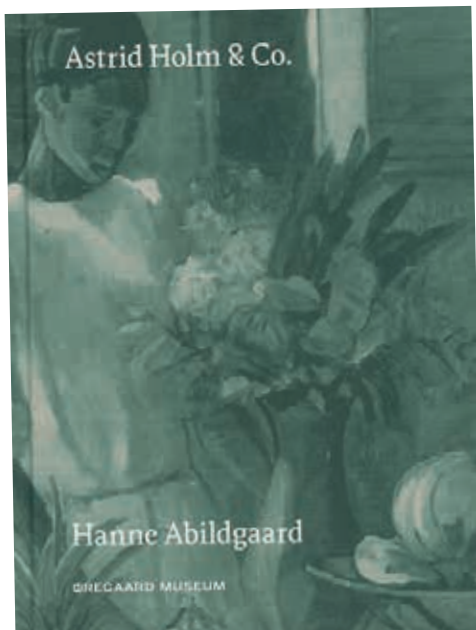
Afsluttende har jeg lyst til at skrive, at emnet "Perspektiver på kvindelige kunstnere" rummer langt flere muligheder og eksempler, end det i denne korte tekst har været muligt at komme ind på. Heldigvis er der netop nu en gryende interesse for kvindelige kunstneres betydning bl.a. i de forskellige kunstnerkolonier rundt om i landet. Herligt emne! Herunder følger de tre eksempler, jeg i denne omgang har valgt at fokusere på. Rigtig god fornøjelse!

Astrid Valborg Holm (1876-1937)

I Kvindernes Bygning hænger der

Astrid Holms og Ebba Carstensens billedtæppe "Dronningen af Saba" fra 1934. Doneret af Ny Carlsberg Fondet til Kvindernes Bygning i 1936.

Forsiden af bogen: Astrid Holm & Co. af Hanne Abildgaard.

en stor, falmet billedvævning (179 x 225 cm). Motivet er "Dronningen af Saba", og det er skabt af maleren Ebba Carstensen (1885-1967) i 1934. Vævningen er udført af Astrid Holm, doneret af Ny Carlsberg Fondet og doneret til huset ved indvielsen i 1936. Vævningen betegnes som gobelin, men er med sin grove teknik og brug af klude som vævemateriale mere et billedtæppe.

Ebba Carstensen og Astrid Holm var nære venner, begge var de optaget af at forbedre forholdene for deres kolleger, bl.a. gennem tilknytningen til Kvindelige Kunstneres Samfund (stiftet i 1916).

Med denne lille appetitvækker introduceres Hanne Abildgaards værk *Astrid Holm & Co.* Bogen blev udgivet i forbindelse med en udstilling af samme navn på Øregaard Museum i Hellerup fra 12. september 2019 til 26. januar 2020. Senere fulgte en bearbejdet version på Kunsthallen Rønnebæksholm ved Næstved. I forordet skriver forfatteren bl.a.: "Det der vil blive forsøgt, er at skrive

kunsthistorie med et bredere perspektiv, der medtænker de kønsspecifikke vilkår uden at lade fokus alene være på dem, men på at dokumentere og analysere kvindelige kunstneres muligheder og strategier". Hvis det lyder tørt, er det vigtigt at skrive: Det er det ikke! Bogen er øjenåbnende læsning, der med historien om Astrid Holm og kredsen omkring hende belyser forholdene for kvindelige kunstnere fra før de fik adgang til Kunstakademiet, deres kampe for overlevelse og for undervisning og ikke mindst værdien af egne netværk.

Undervejs beskrives hvor stor betydning det fik, at mange af kvin-

derne kunne rejse og opleve tidens kunstneriske strømninger. Bl.a. opholdt Astrid Holm sig i Italien 1907-1909 i en lille bjergby, ikke så langt fra Rom, hvor hun primært malede landskaber.

Det har ofte været nævnt, at Astrid Holm var elev af Matisse i perioden omkring 1910. I bogen uddyber Hanne Abildgaard udsagnet og beskriver, hvordan en gruppe af unge nordiske kunstnere søgte Matisse uden måske direkte at modtage undervisning. Senere følger beretningen om den væveskole, der i 1920 blev åbnet ved Kunstakademiet i København efter lang tids stridighed om indholdet i undervisningen på de enkelte afdelinger.

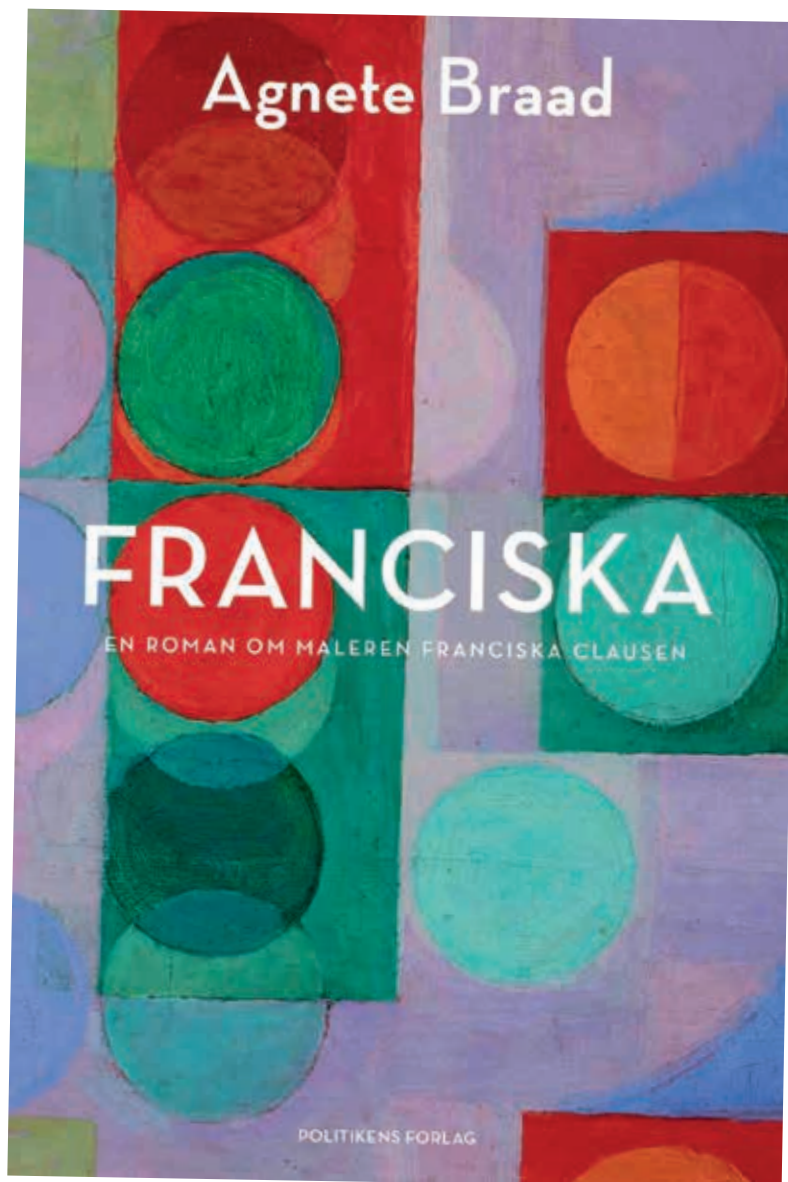

Portræt af Astrid Valborg Holm.

Astrid Holm tog til Paris for at lære vævning, og tilbage i København blev hun ansat som den første kvindelige lærer ved akademiet. I bogen perspektiveres både "slagsmålet om akademiuddannelsen" og nogle af de konflikter, der dengang som nu kan opleves mellem kunsthåndværk og billedkunst, når det gælder tekstilkunst.

Franciska Clausen (1899-1986)

Historien om Franciska Clausen, hendes stærke ungdom og efterfølgende barske livsforløb har tidligere været beskrevet i flere kataloger og biografiske værker. Blandt de tidligste var kunsthistoriker Troels Andersen og forfatter Gynter Hansens bog, der udkom på Borgen i 1974. Senere fulgte et tobindsværk af kunsthistoriker og daværende museumsinspektør på Randers Kunstmuseum Finn Terman Frederiksen, udgivet på Forlaget Buch i 1987-1988. Det bestod af bind 1, *Udlandsårene 1899-1931* og bind 2, *De kolde skuldres land 1932-1986*, der i øvrigt ofte er citeret fra. Meget er sket siden Franciska Clausen døde i 1986 og de to udgivelser, der skal omtales her, er begge præget af en ny tilgang til kunsthistorisk forskning. Det gælder Inge Lise Mogensen Bechs forskningsbaserede bog *Franciska Clausen* og Agnete Braads bud på en exofiktiv roman om maleren Franciska Clausens første 30 år. Bechs bog udkom umiddelbart før åbningen af en stor retrospektiv udstilling med Franciska Clausens værker på kunstmuseet ARoS i Aarhus i oktober 2022. Det var godt timet, men bogens indhold er så

Forsiden af bogen: *Franciska* af Agnete Braad.

omfattende, at tekster og illustrationer fint kan stå alene. Bogen er særlig blandt andet ved sin inddeling i seks adskilte tilgange til Franciska Clausens værk. Her rettes fokus mod hendes kunnen som portrætmaler, hendes ageren i avantgardemiljøerne i henholdsvis Berlin, München og Paris. Diskussionen om hvor vidt Franciska Clausen kan betragtes som surrealist eller ej udfoldes og illustreres med et nyt blik på emnet. Lidt overraskende for mig fortælles også om flere kommercielle opgaver inden for de-

sign, som kunstneren arbejdede med i perioder. Selvfølgelig får vi også en omtale af relationen til Fernand Leger, der i denne sammenhæng dækker over såvel undervisningen på Académie Moderne som deres flerårige kærlighedsforhold fra midten af 1920'erne. Bogen kan læses fra side til anden, eller afsnit for afsnit, godt forbundet af en velfungerende tidslinje. I romanen om Franciska Clausen går Agnete Braad også grundigt til værks. Fra prologen, der henviser til den katastrofale udstilling i Bin-

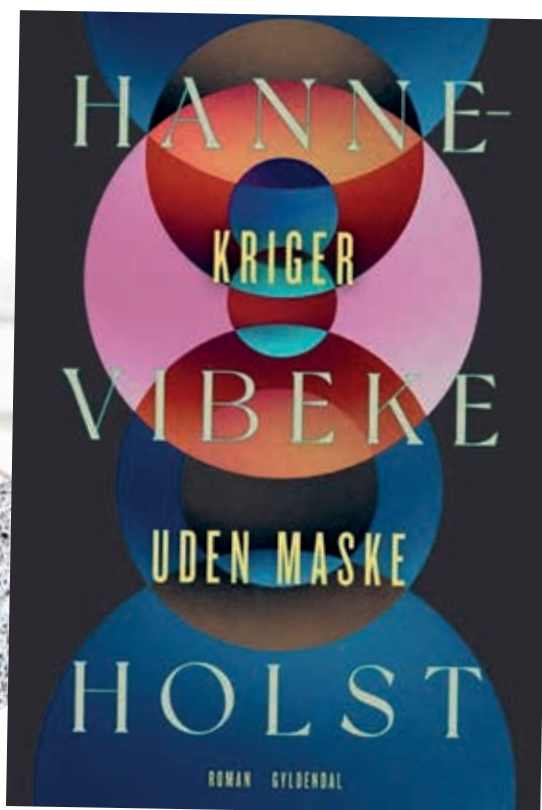
gers Kunsthal i 1932, hvor Franciska Clausen oplevede den tort, at der ikke kom nogen for at se hendes billeder, tages vi med tilbage til den tidlige opvækst i Aabenraa, der på det tidspunkt lå syd for den dansk-tyske grænse. I ni adskilte kapitler følges vi med kunstneren, der som helt ung er indstillet på at rejse ud for at opleve de nye strømninger, der præger kunstlivet i Europa. Undervejs når hun at gøre ophold i München, Berlin (flere gange) og selvfølgelig Paris, hvor især Académie Moderne, Fernand Légers kunsthøjskole, får en særlig betydning. Agnete Braad digter lystigt videre på fakta og enkelte mere åbne historier, men får også skabt et stærkt tidsbillede af et miljø, der vibrerer på kanten af en ny tid, båret af drømme og forventninger.

Sonja Ferlov Mancoba (1911-1984)

Tilbage i 2019 (9. februar-5. maj) blev der på SMK – Statens Museum for Kunst vist en omfattende udstilling om og med Sonja Ferlov Mancoba. Der blev vist omkring 140 værker, der i samklang med formidlingen afslørede nye og overraskende sider af denne særlige kvinde og nogle af de udfordringer, hun måtte forholde sig til gennem livet som kunstner splittet mellem forskellige kulturer og forskellige kunstneriske miljøer. To et halvt år senere udkom romanen *"Kriger uden maske"*, skrevet af Hanne-Vibeke Holst og baseret på et omfattende researcharbejde gennem flere år. Der er tale om lidt af en "basse",

Fotograf: Sara Galbiati, Gyldendal Media 2022.
Forfatter Hanne-Vibeke Holst.

Forsiden af bogen: *Kriger uden maske* af Hanne-Vibeke Holst.

565 sider inddelt i fem store afsnit, der i tid dækker perioden fra 1930-1944. Bogens titel tilskrives en dialog med kunstneren Ejler Bille, der på et tidspunkt beskriver Sonja Ferlov Mancobas liv som en kamp, udkæmpet med åben pande – som en "kriger uden maske".

Værdierne i exofiktion

Selve genren, exofiktion, det vil sige at skrive sig ind i et andet menneskes liv og tanker, er i voldsom udvikling. Formentlig som en naturlig følge af den bølge af autofiktive værker, der tog fart gennem århundredes første tiår, hvor mange forfattere baserede romaner på egne oplevelser og erfaringer, uden dog at skrive slaviske selvbiografier. Her som der diskuteres det, om de enkelte værker fungerer, om balancen mellem personhistorie,

politiske begivenheder og i dette tilfælde, kunsthistorie, kan bære. Personligt får jeg ret hurtigt et behov for at holde styr på årstal i forholdet mellem hovedpersonen og de begivenheder, der finder sted undervejs, blandt dem optakten til og selve oplevelsen af Anden Verdenskrig. Hanne-Vibeke Holst indleder sin store bog med en kort prolog, dateret november 1921, dvs. det år hvor Sonja Ferlov Mancoba er ti år og i bogen oplever et næsten magisk møde med en afrikansk skulptur. Denne åbning knyttes senere sammen med afsøgninger og kunstneriske eksperimenter, kulminerende i mødet med hendes sjæleven og livsledsager Ernest Methuen Mancoba (1904-2022). En smuk forbindelse. Undervejs gennem bogens talrige sider kan der opstå et behov for at

få billeder på nogle af de mange beskrivelser. Her er billedopslag via internettet en mulighed, men også film via YouTube kan give en fornemmelse af Sonja Ferlov Mancobas særlige billedsprog.

De store samleværker

I løbet 1990'erne udkom der to store samleværker. Det ene var fjerde udgave af Weilbachs Kunstnerleksikon i ni bind, det andet Dansk Kvindebiografisk Leksikon i fire bind. Historien om Weilbachs Kunstnerleksikon går tilbage til 1877. I mange år fungerede Weilbachs Kunstnerleksikon som et tonegivende opslagsværk på museer, blandt samlere og på gallerier.

I 1990 talte Weilbacharkivet omkring 35.000 kunstnere inden for klassiske kunstformer som maleri, skulptur og arkitektur. Et par år tidligere var forberedelserne til en fjerde udgave af Weilbachs Kunstnerleksikon gået i gang, og det fik kunsthistoriker Sys Hartmann (1932-2011) som hovedredaktør. Det blev den hidtil mest omfangsrige udgivelse med omkring 10.000 kunstnerbiografier, udgivet i årene 1994-2000 på forlaget Rosinante. I dag kan ca. 8.000 af biografiene tilgås digitalt. Interessant i denne sammenhæng er, at der i fjerde udgave blev lagt et stort arbejde i at synliggøre kvindelige kunstnere, som var aktive i perioden, eller som ikke

tidligere havde været biograferet. På samme måde blev der plads til at inddrage nye udtryksformer som fx tekstilkunst, konceptkunst og mere performative tilgange, udsprunget af de mange nye kunstretninger, der fandt vej i 1960'erne.

(www.kulturarv.dk/kid)

Et andet væsentligt samleværk, der udkom i 1999-2000 efter nogle års forberedelse, er Dansk Kvindebiografisk Leksikon i tre primære bind og et supplementsbind.

Her er fokus noget bredere, idet kunstneriske udtryk indgår på linje med en række andre områder i samfundet. Blandt strategierne for optagelse gjaldt et særligt væsentlighedskriterium, forstået som at de

"Effort Commun", bronzeskulptur af Sonja Ferlov Mancoba (1964). Har stået ved Sortedamssøen i København siden 1982. Foto: Sam Sailor.

kvinder, der blev biograferet, skulle have haft en særlig betydning, kvindehistorisk, fagligt eller socialt. I modsætning til biografierne i Weilbach blev der desuden lagt vægt på at indkredse en mere omfattende beskrivelse af den enkelte kunstner – herunder opvækst og livsvilkår. Efter at have været placeret digitalt på hjemmesiden Kvininfo.dk blev biografierne overgivet til www.Lex.dk i 2001, hvor de kan læses i dag.

... og et enkelt mindre

Uden for de mere etablerede arealer i form af gallerier og museer,

eksisterede der i mange år et helt særligt sted i Nørregade 7a i København. Her holdt kulturpersonligheden Bent Petersen (1939-2011) til med sit Galleri North og Forlaget North, der fra midten af 1970'erne udgav en lang række kataloger og magasiner. Bent Petersen var optaget af det område, vi i dag betegner som samtidskunst, men også af den usynlighed, der trods kvindebevægelsens ihærdige indsats blev mange kvindelige kunstnere til del. Efter at have set den efterhånden noget sagnomspundne "Kvindeudstilling" på Charlottenborg i 1975 opstod ideen om et opslagsværk

med fokus på kvindelige kunstnere, født i perioden fra 1850-1930. I et samarbejde med kunsthistoriker og kunstkritiker Eva Pohl udviklede han senere ideen til bogen: "En plads i solen – Kvindelige danske kunstnere født mellem 1850 og 1930", som udkom på North i 2007. Der er siden udgivet større og mere imponante værker efter samme koncept, men North-udgivelsen står som et tidligt forsøg på at indkredse et særligt felt af kvindelige danske kunstnere.

Forsiden af bogen: "En plads i solen – Kvindelige danske kunstnere født mellem 1850 og 1930" af Eva Pohl i samarbejde med Bent Petersen.

KILDER:

Astrid Valborg Holm (1876-1937)

- Hanne Abildgaard: *Astrid Holm & Co*, Øregaard Museum, 2019.
- Anne Kielgast: *Moderne Kvinder, Kvindelige malere i Norden 1910-1930*, Kunstforeningen Gl. Strand 2006.
- *Dansk Kvindebiografisk Leksikon*, 2000 (Hanne Abildgaard).
- *Weilbachs Kunstnerleksikon*, 1994-2000, (Hanne Abildgaard).
- Med hos Eva Pohl som Astrid Holm under overskriften: "Introducerer fauvismen til Danmark" (s. 112-114).

Franciska Clausen (1899-1986)

- Inge Lise Mogensen Bech: *Franciska Clausen*, Strandberg Publishing 2022.

- Agnete Braad: *Franciska – en roman om maleren Franciska Clausen*, Politiken 2022.

- *Dansk Kvindebiografisk Leksikon*, 2000 (Birgit Jenvold).

- *Weilbachs Kunstnerleksikon*, 1994 (Mette Højsgaard).

- Med hos Eva Pohl under overskriften: "Avantgardekunstner i international sammenhæng" (s. 163-165).

Sonja Ferlov Mancoba (1911-1984)

- Hanne-Vibeke Holst: *Kriger uden maske*, Gyldendal 2022.
- Cecilie Høgsbro Østergaard: *Sonja Ferlov Mancoba – Maske og ansigt*, SMK 2019.
- *Dansk Kvindebiografisk Leksikon*, 2000 (Marianne Barbusse).

- *Weilbachs Kunstnerleksikon*, 1994-2000 (Troels Andersen).
- Med hos Eva Pohl under overskriften: "Sindets struktur" (s. 202-204).

Samt:

- Charlotte Glahn og Nina Marie Poulsen (red.): *100 års øjeblikke – Kvindelige Kunstneres Samfund KKS*, Forlaget Saxo, 2014.
- Eva Pohl: *En plads i solen – Kvindelige danske kunstnere født mellem 1850 og 1930*. Forlaget North 2007.

Et kig ind i spillestedet Harders, hvor Anders Brinch har udsmykket lokalet.

Få *kunsten* ud i hverdagen

Af Annemarie Balle,
redaktør

Nina Wengel er billedkunstner, uddannet fra det Kgl. Kunstakademi i København. Hun arbejder i mange medier, men mest med maleri. For fire år siden flyttede hun fra København til Svendborg. Her var hun så heldig at få et atelier på Frederiksø – et havneområde, hvor kommunen lejer værksteder ud til

forskellige kreative mennesker. Her er foruden billedkunstnere fx både keramikværksted, musikstudier og en enkelt guitarbygger. Det er kommunalt støttet, og betingelsen for at kunne leje et atelier er, at man som tak for den gratis husleje laver arrangementer, der inviterer borgerne indenfor – fx holder workshops eller foredrag. Lejerne samarbejder og så om større events som for eksempel den årlige lysfest og har også samarbejder på tværs. På Frederiksø er der fuldt af liv især i sommerhalvåret.

Nina Wengel synes, at Svendborg er en åben by, og at det har været

nemt og let at skabe kontakter og blive inviteret med i forskellige projekter.

Der er en del kreative mennesker i forskellige fag i Svendborg, men da det er en mindre by uden så mange ferniseringer, er der dog ikke et billedkunstmiljø som sådan. Nina Wengel savnede et sted, hvor billedkunstnere og kunstinteresserede kunne mødes. Hun havde samtidig en gammel drøm om at lave en totalinstallation – en bar bygget op af kunstværker. Ideen var at præsentere samtidskunst af høj kunstnerisk kvalitet i en eksperimenterende og uhøjtidelig setting – baren

Et glimt af Nina Wengels værker på udstillingen Øjeblikket.

Ruth Campau giver med sin udsmykning gæsterne en farvemættet, kunstnerisk oplevelse.

Et kig hen ad en af gangene på Odense Universitets Hospital, hvor Nina Wengel har udført en permanent udsmykning.

– og dermed nå ud til et nyt og bredt publikum. I en bar opholder folk sig også i længere tid ad gangen – og oplever dermed kunsten på en anden måde.

Bar som totalinstallation

Derfor søgte hun om støtte til et projekt – en totalinstallation med baren som centralt punkt. Øernes Kunstfond, som har fokus på at støtte et samspil mellem kunst og erhverv, syntes, at projektet var så

spændende, at de støttede det med 250.000 kroner. Med den sum var projektet sikret i et vist omfang. Det blev dog ikke muligt at udføre en bar, som kunne opbygges af kunstværker, men i stedet for en bar omgivet af seks permanente værker. Gennem kommunen kom Nina Wengel i kontakt med Spillestedet Harders, der umiddelbart sagde ja tak til projektet.

- Det var ret vildt, for de sagde ja uden egentligt at vide, hvad de fik.

Det var modigt gjort af Spillestedet Harders.

I 2021 blev seks billedkunstnere fra ind- og udland så inviteret til at lave offentligt tilgængelige, permanente værker til baren Harders Konsulatet, som er en del af Spillestedet Harders i Svendborg.

De inviterede kunstnere var: Anders Brinch (DK), Astrid Myntekær (DK), Hans E. Madsen (DK), Jan Köcher-mann (D), Ruth Campau (DK) og Vivian Cacurri (BR).

En detalje af Anders Brinchs muntre udsmykning.

Det hele forløb ikke helt som Nina Wengel havde håbet på, for midt i det hele kom Covid19 og spændte ben, og baren blev bygget op, inden kunstnerne kom på banen.

Flere af kunstnerne havde ikke mulighed for at opholde sig så længe i byen.

En enkelt af de udenlandske kunstnere kunne ikke rejse til Svendborg, så værket blev udført efter tilsendte forlæg. Samtidig var der usikkerhed omkring og begrænsninger på arrangementerne i forbindelse med ferniseringerne, der gjorde, at de ikke blev så vellykkede.

Det blev aldrig den totalinstallation – en bar opbygget af værker og et tilhørende kunstmiljø – som Nina Wengel drømte om. Det sidste ville nok også kræve mere tid og flere arrangementer, indrømmer hun.

Nina Wengel er alligevel glad for, at hun fik lavet projektet – og tror også, at stedets brugere er blevet glade for værkerne.

- Der er et sjovt clash – eller måske en fin symbiose – mellem de praktiske ting som højtalere og de "klenodier", som er i rummene og så kunstværkerne. På den måde er der opstået et afslappet og uhøjtideligt

Astrid Myntekærs udsmykning er med til at give gæsterne på spillestedet Harders en ekstra sanselig oplevelse.

rum med en legende atmosfære. Forleden da jeg var til jazz jam i baren og så musikere performe på en lille scene mast ind mellem værkerne, tænkte jeg, at det nu alligevel spiller meget godt.

Alligevel føler hun, at projektet er lidt uafsluttet.

- For, som hun siger, jeg har stadig en drøm om at etablere en totalinstallation. Det skal nok også ske engang. Jeg kan jo ikke lade være med at lave de her ekstroverte projekter, selvom jeg elsker mit introverte arbejde som maler.

Jan Köchermands totaludsmykning af barområdet gør det til noget særligt at opholde sig i baren på Harders.

Hans E. Madsens lysinstallation er med til at tale til flere af gæsternes sanser, når de besøger Harders i Svendborg.

Vivian Cacurris udsmykning tilføjer en ekstra dimension til gæsternes besøg på Harders i Svendborg.

Fakta om Nina Wengel

- Uddannet som billedkunstner fra det danske Kunstakademi i 2008.
- Var med til at starte Banjo billedskole for børn i København.
- Flyttede til Svendborg i 2019, hvor hun fik atelier på det kommunalt støttede Frederikssø.
- Udstiller på SAK – Kunsthall og center for kunst og kultur i Svendborg – i forskellige gruppesammenhænge.
- Har kurateret forskellige udstillinger i Svendborg, bl.a. på SAK.
- Har desuden udstillet meget i udlandet og udført en permanent udsmykning på Odense Universitets Hospital med støtte fra Statens Kunstfond.

Lyset er *min* sparringspartner

Glaskunstner Agnethe Maagaard fortæller om sin vej ind i glassets verden og sit kunstneriske udtryk

Af Annemarie Balle, redaktør

Glaskunstner Agnethe Maagaard er født og opvokset i den storslåede vestjyske natur tæt ved havet, i en slægt, hvor visioner og ideer altid har været den drivende kraft.

Min mor, Tilde Maagaard, var en ildsjæl og ivrig folkevirkekvinde. Hun var foregangskvinden inden for daghøjskolebevægelsen og fik ridderkorset for sit arbejde indenfor folkeoplysningen i Danmark. Ridderkorset var specielt indstillet af undervisningsministeriets embedsmænd.

I Folkevirkes regi startede vi sammen i 1982 en af de første daghøjskoler i landet. Min mor ville lave en højskole for dem, som ellers ikke kom på højskole. Det kunne de nu – på daghøjskolen Bøgelundskolen i det gamle forsamlingshus i den lille vestjyske by, Bonnet, blev vi oplyst og oplevet i bedste Kristen Koldske ånd.

Min mor anså det også som sin pligt at vække drømme til live. Hos os alle. Hun opfordrede os til at leve drømmene ud.

Min mor anså det også som sin pligt at vække drømme til live. Hos os alle. Hun opfordrede os til at leve drømmene ud.

*Hendes motto var: "Et nej er kun en udsættelse af et ja!"
Det var med de værdier i bagagen, at jeg begyndte mit kunstneriske virke.*

Glaskunstner Agnethe Maagaard oplevede en stor interesse for sine arbejder, da hun i 2017 deltog på den internationale kunstmesse World Art i Dubai.

Hendes motto var: "Et nej er kun en udsættelse af et ja!"

Det var med de værdier i bagagen, at jeg begyndte mit kunstneriske virke.

Mit glaseventyr

Min glaskunst har bragt mig mange

fantastiske oplevelser. Overskriften på mit arbejde med glas er, at lyset er min sparringspartner.

Mine glasfortællinger vokser frem i et samspil mellem tilskårne elementer, glassets teksturer og farver med lyset som sparringspartner.

Jeg forholder mig i mine glasværker direkte til fortællingen om skabelsen, livet og naturen. Jeg arbejder med et fortællende udtryk og bygger i mine værker videre på arven fra tidligere tiders kalkmalerier og glasmosaikker, men fortæller med et nutidigt udtryk. Mit formsprog balancerer mellem abstrakte og figurative elementer og giver rum til

**Agnethe Maagaard,
glaskunstner**

beskuerens personlige væren i værket og rummet.

Min inspiration får jeg bl.a. fra den fantastiske egn i Vestjylland, hvor jeg er født og vokset op.

Havet, blæsten og det barske landskab har formet os til dem, vi er.

Her i Vestjylland står du fast med stærke rødder. For, som det lyder på min egn: "De stærkeste rødder har træer i blæst".

Jeg skaber min kunst ud fra erindringer. Man kan sige, at min inspiration bliver lagret og omsat til min kunstform – glasset. Så helt ubevidst kommer inspirationen fra noget, som jeg har set, følt eller oplevet. Det kan være en samtale, en stemning, en sang, en TV-udsendelse, en solskinsdag, en smuk himmel. Ja alt det, der omgiver mig og fylder mit liv.

Man skal bare være åben og se mangfoldigheden i dette herlige liv. Der ligger altid motiver og tanker bag mine værker. Mine arbejder har en titel og er en del af en serie, et tema eller en del af en historie. Værkerne underbygges ofte af formen, som bliver visuel udtrykt i genkendelige elementer og symboler og er med til at formidle historien. Det kan fx være arbejdet med titlen "Livets sejlads", hvor jeg designer store sejl i glas.

Langsommelig arbejdsproces

Gennem mange lange brændinger af glasset underbygger jeg lys og skygge og præciserer og justerer farverne. Jeg er nøje bevidst om, at værket først endelig færdiggøres i mødet med lyset, som afdækker transparente flader såvel som uigenkendselige teksturer, der fortæller om både tyngde og lethed.

Teknikken er "fusing". Det vil sige sammensmeltning af glasstykker til nye glaskombinationer. Jeg arbejder med glasset, som en maler arbejder med sin palet af farver. Jeg skærer farverne ud i mindre stykker og lægger det op som penselstrøg på min palet.

Hver glasplade er specialvalset, og derved er hver plade unik.

Farverne blandes og får nye dybder og nuancer, som tilfører værket nye dimensioner. Glasmosaikken er skabt gennem utallige brændinger, hvor hver brænding ikke har samme brændingspunkt. Derved fremkommer strukturelle overflader, som udgør et nyt udtryk med videreførelse af den ønskede 3D-virkning.

Udsmykningsopgaver

Mine udsmykningsopgaver til fx kirker udformes altid i samarbejde med menighedsrådet. Når jeg indleder et samarbejde om at udsmykke en kirke, så indleder jeg altid med en tæt dialog om deres ideer og ønsker. Jeg kommer med mine spontane ideer i vores aktuelle snak.

Ideer, som udspringer af deres tanker og så naturligvis selve stedet, som skal udsmykkes.

Vores fælles ideer drøftes videre i en intens samtale.

Derefter går jeg i tænkeboks og konkretiserer udformningen af værket og tænker på både farver og former. I første omgang dog kun inde i mit eget hoved.

Jeg laver derefter mange forskellige prøver i glas, og de udvikles undervejs i processen.

Når jeg har nået det ønskede udtryk ud fra den dialog, vi har haft, så holder vi møde igen, hvor jeg viser resultat og begrundet mine valg.

Udformningen justeres måske yderligere med nye tanker fra menighedsrådet. De forskellige forslag indtænkes og justeres i nye forslag, som jeg udfører i glasmaterialet.

Der holdes nye møder, hvor de nye forslag vises og gennemgås.

Processen kan gentages mange gange.

Når menighedsrådet og jeg har nået hinanden, hvor vi begge er tilfredse, går processen videre med ansøg-

Glasarbejdet "The Land of the Free and the hope of the Brave" bruger ordene fra den første linje i USAs nationalsang – og symboliserer frihed. Arbejdet er fra serien Liberty, som blev udstillet i USA i 2019.

I 2009 besøgte Dronning Margrethe Agneth Maagaards galleri og blev meget begejstret for hendes glasarbejder.

ninger til andre myndigheder og instanser, som skal godkende projektet, sådan som det er tilfældet, når det drejer sig om kirkeudsmykninger. Når det drejer sig om kirkeudsmykninger, så tager forarbejdet og dialogerne med menighedsråd typisk

et til halvandet år, hvor jeg løbende er i tæt dialog med menighedsrådet.

Jeg har fået et stort netværk af kunder, som besøger mit galleri. En af de største oplevelser var, at Dronningen besøgte mit galleri i 2009.

Igennem årene har jeg udført mange kirkeudsmykninger – bl.a. i Dybe kirke, Fjellerup kirke og har et par igangværende kirkeudsmykningsopgaver med glasmosaikker til Bøvling sognekirke og en altertavle til Sinding kirke.

Kunst i det *offentlige* rum

Af Michael Thierry

Den største og indlysende udfordring ved kunst i det offentlige rum er, at den kan ses af alle. Det sidestiller den med landstræneren, der har 6 mio. engagerede kritikere. Ja, det stiller den i en endnu værre situation, da der vil være kritikere med meget forskellige syn på kunst og med stærkt varierende interesse for kunst. Landstræneren har den fordel, at orienteringen er én. Kampen skal vindes.

Uden om offentlighedsproblematikken kommer man ikke. For hvorfor placere et kunstværk i det offentlige rum, hvis det ikke skulle være til glæde for offentligheden. Der er da heller ikke andre former for kunst, som bliver diskuteret så meget som netop den, der opstilles i parker, på gader og i stræder. Som regel dør debatten dog ud, når andre dagsordener trænger sig på.

Og der står så værket.

Og nu – måske – efterladt i tavshed og ensomhed med en ny udfordring. Den det er at stå der og skulle forholde sig til hele verden. Eller i det mindste til en del af den. For det må være det, der er ideen med kunst i det offentlige. At den har et forhold til sine omgivelser. Det åbner for to spørgsmål.

Nemlig: Hvad er kunst? Og er der noget særligt på spil, når den placeres ude?

Hvad kunst er i dag, er vanskeligt at svare på. Eller er det? For er det ikke sådan, at hvis du i dag kalder dig selv kunstner, så er det fordi, du

frembringer kunst. Det er nok vanskeligere at besvare det andet spørgsmål. Hvad er det, der er på spil, når kunsten fysisk placeres udendørs?

Svaret er vel, at man i så fald udfordrer verden. På en eller anden måde skal værket forholde sig til – ja verden. Og det siger sig selv, at det er en stor opgave. Nu kan man vælge at udfordre den mere eller mindre. Man kan vælge det dekorative frem for det mere spirituelle. Det vil sige at skabe noget, der falder i med

omgivelserne. En slags kunstarkitektur. Og sådan vil mange offentlige kunstværker optræde. De er så at sige formet til stedet. Men der er også værker, som tager udfordringen op. På forsiden af dette blad ses et billede med en tæring, der er sat op på spidsen. Den forholder sig på grund af sin størrelse og sin placering til noget fundamentalt i tilværelsen. Nemlig tyngdekraften. Den er netop blevet til et kunstværk på grund af sin udformning og sin placering.

Et mere sikkert valg er statuen af en af *Svendborgs tidligere amtmænd. Det er naturligt for mennesker at færdes udendørs. Det er derfor ikke så anderledes at møde et menneske støbt i bronze. Statuer kan være mere eller mindre "kunstnerisk" udført, men de forholder sig alle til livet i det offentlige. Derfor er der også så mange af dem, og derfor falder de så naturligt ind – altså lige bortset fra dem, som bliver offer for tidens trang til at moralisere nutiden, fortiden og fremtiden. For en insisteren på at kontrollere alle tider. Indlysende nok er der ingen kunst, der klarer den tilgang.

Der er også en hybrid. Nemlig naturkunstværker. Dvs. værker skabt af naturens egne materialer og placeret i naturen. Her består det vanskelige naturligvis i, at man udfordrer naturen på dens hjemmebane i et forsøg på at overgå den. En stor opgave at påtage sig. Olafur Eliasson har i flere værker udfordret naturen. Bl.a. da han skabte sin sol og sit vandfald. Men her må være

Skulpturen står foran Tinghuset i Svendborg og er udført af Erik Aalykke.
Foto: Michael Thierry.

Amtmand, greve Brockenhuus-Schack (1825-1906). Han var i perioden 1867-1905 amtmand over Svendborg Amt. Han var umådeligt populær og vellidt på grund af sine personlige egenskaber og var på alle områder ledet af en stor retfærdighedsfølelse.

Skulpturen "Leda med svanen" er opstillet i Svendborg i 1998. Den er udført af Kai Nielsen. Det er en afstøbning af den originale model fra 1918. Foto: Michael Thierry.

noget andet i spil, for alle, der har set lyset fra en sol, der stiger op af havet eller set den sænke sig kæmpestor i Ægæerhavet, vil have vanskeligt ved at se, at han deltager i den samme konkurrence. Det kan ikke være naturen, som han udfordrer. Det må handle om netop være-

steder. Om placering. Noget, der ses dér, hvor det normalt ikke ses. Ironisk er det, at kunst i det offentlige rum er mindre kunstnerisk end megen anden kunst. Kunst er på alle måder en fri aktivitet med endeløsheden som sin grænse. Kunst i det offentlige rum er begrænset af

sin placering. Derfor er den kun sjældent eksperimenterende. Men ironisk er det, at det, som står i det fri, er mindre frit end det, der står i et aflukke.

Det, som jeg har beskrevet, er – skal vi sige – de mere monumentale værker. Der er masser af små figurer, former og farver, der falder ind i bybilledet uden at vække den store opsigt. Den, der har skabt værket, ser det sikkert som kunst, mens de forbigående nok mere ser det som pynt. Og sådan må det være, når man stiller noget til skue i en sammenhæng, der ikke er kunstens, men består af legio daglige gøremål. Kunst må som sin forudsætning have en eller anden fordybelse. Eller – kan det være, at kunstens rolle i det offentlige rum er at være et bagtæppe for netop de daglige gøremål. Et æstetisk bagtæppe, der forsøger at mildne samfundets hang til skraldespande, solceller og almindelig forgrimmelse.

Kunst må som sin forudsætning have en eller anden fordybelse. Eller – kan det være, at kunstens rolle i det offentlige rum er at være et bagtæppe for netop de daglige gøremål. Et æstetisk bagtæppe, der forsøger at mildne samfundets hang til skraldespande, solceller og almindelig forgrimmelse.

Michael Thierry

Kvindekamp og eventyr:

Om *kvindesynet* i et af H. C. Andersens eventyr

Af Mogens Godballe,
Nordfyns Højskole,
konsulent

H. C. Andersen skrev mere end 160 eventyr, hvoraf vi kender en del. Men der er mange af de mere ukendte, der taler ind i den tid, vi lever i i dag. "To Jomfruer" blæser til kvindekamp og kamp for de menneskelige værdier.

H.C. Andersen starter det korte eventyr med spørgsmålet:

"Har du nogensinde set en jomfru? Det vil sige, hvad brolæggerne kalder en jomfru, én til at stampe stenbroen med. Hun er helt af træ, bred forneden med jernring om, og smal foroven med stok, den er hendes arme".

I materielgården stod der to sådanne jomfruer, de stod mellem skovle, favnemål og hjulbør, og der var det rygtedes, at "jomfruen" ikke længere skulle kaldes "jomfru", men derimod "stempel", og det er den nyeste og eneste rigtige benævnelse i brolægger sproget, for hvad vi alle i gamle tider kaldte en jomfru.

Nu er der mellem os mennesker noget, man kalder: "emanciperede fruentimmere", hvortil regnes Institutbestyrerinder, jordemødre, danserinder, der kunne stå på ét ben i embedet, modehandlerinder og

vågekoner, og til den række "emanciperede", sluttede sig også de to jomfruer i materielgården; de var jomfruer ved vejvæsenet, og de ville på ingen måde opgive deres gode, gamle navn og lade sig kalde "stempel".

"Jomfru er et menneskenavn", sagde de, "men stempel er en ting, og vi lader os ikke kalde en ting, det er at skældes ud!"

"Min forlovede er i stand til at slå op med mig!", sagde den yngste, der var forlovet med en rambuk, det er sådan en stor maskine, der driver pæle ned og altså gør i det svære, hvad jomfruen gør i det fine. "Han vil have mig som jomfru, men måske ikke som stempel, og altså kan jeg ikke lade dem døbe mig om!"

"Ja, jeg lader før mine to arme knække af!", sagde den ældste.

Der findes flere andre personligheder i materielgården, først hører vi om hjulbøren, der ikke var enig:

"Hjulbøren var noget, den anså sig for en kvart karet, idet den gik på ét hjul. "Jeg må dog sige Dem, at det, at kaldes jomfru er temmelig almindeligt og ikke nær så fint, som at kaldes stempel, thi ved at føre det navn, kommer man i række med signeterne, og tænk på lovens signet, det er det, der giver loven anseelse. I Deres sted ville jeg opgive Jomfruen!"

"Aldrig! Det er jeg for gammel til!", sagde den ældste.

"De kender nok ikke noget, som kaldes den europæiske nødvendighed!", sagde det ærlige, gamle favnemål. "Man må begrænses, underordne sig, føje sig i tid og nødvendighed, og er det en lov, at jomfruen skal kaldes stempel, så må hun kaldes stempel. Enhver ting har sit Favnemål!"

"Så ville jeg dog hellere", sagde den yngste, "lade mig kalde frøken, når galt skulle være, frøken smager dog altid lidt af jomfru!"

"Men jeg lader mig hellere hugge til pindebrænde!", sagde den gamle jomfru.

Nu gik det til arbejde; jomfruerne kørte, de blev lagt på hjulbøren, og det var en fin behandling, men stempel blev de kaldt.

"Jom-!" sagde de, idet de stampe mod stenbroen; "Jom-! Og lige var de ved at sige ordet: "Jomfru", men de bed ordet kort af, de tog det i sig igen, for de fandt, at de ikke engang burde svare.

Men indbyrdes tiltalte de altid hinanden med navnet jomfru, og priste

de gode, gamle dage, da man kaldte enhver ting ved sit rette navn, og kaldtes jomfru, når man var en jomfru; og det blev de ved med begge to, thi Rambukken, den store maskine, slog virkeligt op med den yngste, han ville ikke indlade sig med et stempel.

H. C. Andersen og kvindekampen

Eventyret "To Jomfruer" er skrevet i 1855, en tid da kampen for kvinders rettigheder knapt var begyndt. Der var røre i USA og England, men i Danmark skete der ingenting. H. C. Andersen var meget tidligt en fortaler for kvindens identitet som kvinde og ikke som ting eller maskine, som det sker i eventyret. De to jomfruer vil ikke fremmedbestemmes som stempler, og den ene frygter, at det går ud over kærligheden – for hvordan kan en rambuk da for pokker elske et stempel?

De kæmper en brav kamp, men får ikke megen opbakning fra de andre "kolleger" i materielgården. Vi aner her nogle typer, som vi også ser den dag i dag. Hjulbøren er fornem, fordi den opfatter sig selv som en kvart karet, og den tænker på stempler som noget, der har med loven at gøre. Det vil sige, at et stempel efter loven viser dens rigtighed og er noget fornemt. Så derfor er rådet til de to jomfruer, at de skal acceptere at blive kaldt stempel. H. C. Andersen udstiller her oppustethed og mangel på personlig ægthed, hvilket er typisk i forhold til det forlorne borgerskab, der har mistet kontakten til livet, poesien og det åndelige.

Bedre er det ikke med favnmålet, der helt og aldeles er låst fast i sin

begrænsning som netop et favnmål. Derfor gælder det om at underordne, tilpasse sig og derigennem acceptere magten. Den europæiske nødvendighed er "nødvendighedens lov", og den skal man ikke modsætte sig. Jeg kommer til at tænke på den nuværende teknokratregering, der har slået sig op på "at tage nødvendige og upopulære beslutninger", der ikke accepterer mangfoldighed, folkelighed og i sidste ende et levende demokrati.

H. C. Andersen var således en progressiv kvindeforkæmper i sin tid. Han var ikke politiker, men digter og eventyrfortæller, hvorfor han bruger disse virkemidler. Han udtalte flere gange, at "politik ikke er for mig", men der er mange måder at være politisk på eller "tænke ud af boksen" på, som vi siger i dag.

Jomfru er historisk en betegnelse for en ugift kvinde, og i det ligger kvinden som symbol på ungdom, frugtbarhed og skønhed. I de følgende årtier efter at eventyret blev skrevet, voksede kvindeorganisationer frem, der krævede samme rettigheder, som mænd. Det lykkedes i 1915 for kvinder og tyende at få lov at stemme på nationalt plan i Danmark. Senere kom ligeløn for lige arbejde, og i 1970'erne krævede "Rødstrømperne" reel lighed i kulturel og social forstand.

Rettigheder var ikke nok, når alle kunne se, at i den virkelige verden var der fortsat tale om diskrimination.

Et andet aspekt i eventyret, der taler ind i vores tid, er det, som jeg vil kalde "tingsliggørelsen". De to jomfruer vil ikke overgå fra et være et (kvinde)menneske til at være en

ting. Kærligheden og selvværdet forsvinder derved.

H. C. Andersen skriver sig ind i debatten imellem teknologi og menneske, eller det vi kalder New Public Management og det menneskelige. Andersen var ikke maskinstormer i 1800-tallet, hvor han hilste den nye teknologi velkommen, og bl.a. i eventyret "Dryaden" fra verdensudstillingen i Paris lovpriser teknologien. Men samtidigt kunne han også i "Den Store Søslinge" se nedlæggelse af telegrafkablet over Atlanten beskrive det fra havets og fiskernes synspunkt.

I New Public Management, der er en samlebetegnelse for offentlig ledelse ensidigt baseret på økonomikalkuler, ser vi, at patienter, skoleelever, universitetsstuderende bliver til tal i et regneark. På den måde vægtes det unikke og det individuelle ikke, og mennesket risikerer at blive en brik i et økonomisk spil, der ikke respekterer mennesket.

H. C. Andersen er altid opmærksom på kulturens for store magt i forhold til det naturlige og åndelige. I dette perspektiv flugter han med filosofen K. E. Løgstrups suveræne livsytringer i form af kærlighed, barmhjertighed, talens åbenhed og tillid. Løgstrup kalder livsytringerne suveræne, hvilket betyder, at de viser sig i vores daglige omgang med hinanden 'af sig selv', eller at de 'kommer bag på os'. Det er uden for vores magt at skabe dem. Men samtidig er det netop i livsytringerne, at vi uden videre er os selv.

H. C. Andersen er altid ambassadør for mennesket i forhold til magten og den undertrykkelse og forlorenhed, der følger med.

Folkevirkes landsmøde 2023:

Livlig debat om Folkevirkes muligheder

Den 15. april holdt Folkevirke sit årlige landsmøde. I år blev det holdt i København, som et en-dages arrangement med mulighed for også at deltage i et fælles arrangement om søndagen – et besøg på den Hirschsprungske Samling, hvor man kunne se en udstilling med Anna Syberg arbejder under overskriften "Øjeblikkets skønhed".

Landsformand Annemarie Balle nævnte i sin årsberetning, at Folkevirkeåret 2022 på mange måder har været rigtig godt.

For, som hun påpegede, så har der landet over været en stor glæde over at være vendt tilbage til mere normale tilstande efter et par år med rigtig mange benspænd fra Covid.

- Forskellige forsøg med elektroniske møder via bl.a. Zoom har vist, at det er det personlige møde, som er mest givende – og som stort set alle folkevirkebrugere gerne vil deltage i. Mange har følt, at når man sidder spredt over hele landet bag hver sin skærm, så mangler der noget.

- Det er dette "noget", som Folkevirke kan tilbyde. Et nærvær – et samvær – en fælles oplevelse. Kort sagt mere viden om vigtige emner i

samfundet inden for de kulturelle, politiske og sociale områder.

Men, påpegede hun, naturligvis skal Folkevirke ikke være maskinstormer, for de elektroniske platforme kan bestemt også være nyttige.

Det kan være, at man i en periode er forhindret i at kunne gå ud og derfor ikke kan deltage fysisk i nogle aktiviteter. Her kan det være en stor hjælp at kunne være med via sin skærm hjemme i stuen. Men langt de fleste er enige om, at der er tale om en nødløsning, som dog

Formand Annemarie Balle fremhævede, at Folkevirke kan tilbyde nærvær – samvær og fælles oplevelser. Kort sagt mere viden om vigtige emner i samfundet indenfor de kulturelle, politiske og sociale områder.

kan hjælpe en folkevirkebruger i en begrænset periode.

Annemarie Balle nævnte desuden en række af de aktiviteter, som Folkevirke skal i gang med her i 2023. Det drejer sig bl.a. om en kulturguide, som nydanskere og medarbejdere, som arbejder med nydanskere, kan finde nyttig viden i. Den skal udarbejdes i løbet af det næste halve års tid. Det ligger fast nu, at den skal trykkes på dansk og engelsk. Et tredje sprog skal findes, men lige nu er det ikke besluttet, hvilket tredje sprog, der skal sættes på. Efter forskellige sonderinger tyder det på, at Folkevires kulturguide vil ramme flest relevante læsere, hvis den trykkes på arabisk. Desuden nævnte Annemarie Balle deltagelsen i sommerens Folke-møde på Bornholm. Her har tidligere minister Betel Haarder sagt ja til at deltage i en debat om demokrati i Folkeoplysningens telt. Det vil ske under overskriften "Demokrati på mange måder" og kommer til at foregå fredag den 16. juni kl. 17-18. Til sidst omtalte landsformanden Folkevirkes "rullende højskole" til Estland, som kommer til at foregå i slutningen af august i år.

Brug for frivillige

I forbindelse med omtalen af Folkevirkes liv på de indre linjer takkede hun de mange frivillige, som har været en uvurderlig hjælp for Folkevirke. De har været med til at sikre, at Folkevirkes aktiviteter kan gennemføres godt og til rimelige priser. Men, påpegede hun, også i 2023 bliver der brug for mange frivillige for at sikre kontorets drift. Her vil der især blive brug for frivillige, som kan være med til at:

- Sikre en aktiv Facebook-side
- Udbrede kendskabet til Folkevirke generelt
- Dele oplysninger om de forskellige aktiviteter, som Folkevirke udbyder
- Være med til at ideudvikle Folkevirke.

Denne efterlysning, som gives videre her i bladets spalter – er frivillige, som i en kortere eller længere periode har lyst til at blive involveret i en række aktiviteter på Folkevirke i København.

Profilerings af Folkevirke

På Folkevirkes landsmøde enedes man om, at Folkevirke skal have udarbejdet en landsdækkende flyer, som kan være med til at profilere Folkevirke. Forsiden skal visualisere Folkevirkes profil, mens bagsiden bliver individuel. Den bliver blank, så alle kredse selv kan trykke deres program på bagsiden – og løbende opdatere programmet. Papirkvaliteten bliver valgt, så bagsiden kan trykkes på en helt almindelig printer – privat eller på fx biblioteket.

Folkevirkes forretningsudvalg går i gang med at sondere mulighederne, så den nye flyer hurtigt kan blive taget i brug. Forslaget sendes til kredsbestyrelser landet over, så de kan kommentere forslaget.

På landsmødet blev det desuden besluttet at fastholde det nuværende kontingent og den nuværende abonnementspris.

Bodil Koch-pris

Under punktet eventuelt drøftede deltagerne, om man kan være med til at komme med indstillinger til den nye Bodil Koch-pris, som blev stiftet 8. marts.

Prisen er kommet efter et udspil fra kulturministeren. Den skal gives til organisationer eller personer, som har haft en betydning for ligestilling

og diversitet inden for kulturområdet.

Medlemmerne kom med flere forslag til, hvordan Folkevirke kan bringes i spil til prisen.

Annemarie Balle oplyste, at Folkevirke hurtigt havde reageret på etableringen af en Bodil Koch-pris, nemlig ved at sende kulturministeren Folkevirkes to jubilæumsbøger, ligesom Bodil Kochs barnebarn efter eget ønske havde fået tilsendt Annemarie Balles tekst om Folkevirkes udvikling gennem 75 år og den betydning, som Bodil Koch har haft for både Folkevirke, ligestilling samt folkeoplysningen mere generelt.

Valg og konstituering

I forbindelse med Folkevirkes landsmøde blev der afholdt ordinær generalforsamling, hvor der blev foretaget valg til forretningsudvalget. Jeanne Bau-Madsen, Tove Hinriksen og Katina Rasmussen blev alle genvalgt som ordinære bestyrelsesmedlemmer.

Der skulle desuden vælges to suppleanter.

Ulla Lunde Hansen blev genvalgt, mens Anne Lise Jensen blev nyvalgt.

Efter landsmødet konstituerede forretningsudvalget. Jeanne Bau-Madsen blev genvalgt som næstformand, og Tove Hinriksen blev genvalgt som kasserer.

Kvindestemmer 2023:

Mangfoldigheden blomstrede

Af Annemarie Balle, redaktør

Munterhed og alvor – ord, lyde, toner og intense oplevelser. Det var, hvad Kvindestemmer 2023 kunne videregive til de mange gæster, der lørdag den 11. marts havde fundet vej til spillestedet Hotel Cecil.

Folkevirkes og vores samarbejdspartneres årlige arrangement med forfattere, musikere og en billedkunstner var velbesøgt, og forventningerne var høje.

Allerede ved indgangen til koncertsalen kunne gæsterne få indtryk af den lange tradition, som Kvindestemmer er. Grafiker og billedkunstner Lars Pryds havde samlet alle sine originaltegninger til de flyers, som er blevet udsendt til 15 års Kvindestemmer. Det var interessant at se

forarbejderne i stor størrelse og ved siden af de forskellige trykte flyers i A5-størrelse. Det var tydeligt, at der var en stor genkendelighed i de mange flyers, som har skullet gøre opmærksom på Kvindestemmer gennem årene – men trods genkendelighed var der også spændende forskelle og nye facetter i både farve og motivvalg.

Den første gæst på Kvindestemmer var forfatter og sangskriver Annette Bjergfeldt. Hun debuterede i 2020 med en vild og smuk saga fra Amager – ”Højsangen fra Palermo-vej”, som nu er oversat til 19 sprog. Annette Bjergfeldt fortalte medrivende og meget engageret om de ting i livet, som ikke er til at begribe, og det viste hendes evne til som forfatter at puste liv i netop de for-

skellige ting. For at give sit forfatterskab perspektiv gav hun også dagens gæster et spændende indblik i sit liv som både kunstner, forfatter og musiker.

For, som hun udtrykte det, i alle mine udtryksformer søger jeg at tage læserne med på en tur på min personlige margeritruete. Jeg ønsker at finde ind til nye sider af mennesker og også se, hvad musikken kan flytte inde i det enkelte menneske.

- Og, tilføjede hun, det kan ofte være ganske små ting, som lyser op i en grå helhed. Maleren Immanuel Ipsen gav engang et meget fint billede på netop dét. Nemlig, at han var kommet gående ned ad en grå, flisebelagt vej, og pludselig havde han set en lille, gul sporvognsbillet

I pausen blev der også tid til uformelle samtaler med kunstnerne. Her er det Marie Wärme (t.v.), som står sammen med fløjtenisten Yael Acher.

Grafikeren og billedkunstneren Lars Pryds ved siden af et udpluk af sine originalarbejder, som siden er blevet omsat til flyers for Kvindestemmer.

De mange for- og bagsider af flyers for Kvindestemmer, som gennem 15 år er blevet udformet af grafiker og billedkunstner Lars Pryds.

Violinisten Katrine Grarup Elbos musik var meget alvorlig og til tider dystert. Hun improviserede over forskellige temaer og viste sin store spændvidde som violinist.

I løbet af den halve times tid, som Malene Ravn stod på scenen, fik hun givet alle et intenst indblik i ægteparrets Ely og Carl Fischers liv og især i de udfordringer, som Carl Fischer kæmpede med det meste af sit liv.

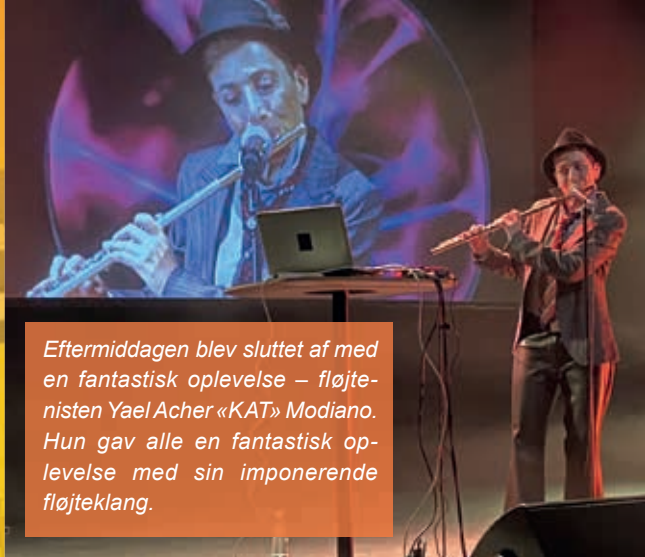

Forfatteren Anette Bjergfeldt fortalte medrivende og meget engageret om de ting i livet, som ikke er til at begribe. En munter tur på det, som hun kaldte sin personlige margueritrute.

ligge og lyse op. Det lille stykke papir ændrede hele indtrykket af gaden og fik skabt et andet liv. Så mere skal der ikke til – og det er de små accenter, som jeg også forsøger at sætte ind i min musik og mine bøger, fortalte hun. Derefter fik gæsterne et muntert indblik i centrale episoder fra bogen "Højsangen fra Palermovej". Overgangen til violinisten Katrine Grarup Elbo var markant. Hendes musik var meget alvorlig og til tider dystert. Hun improviserede over forskellige temaer og viste sin store spændvidde som violinist. Forfatteren Linda Lassen kom derefter på scenen og fortalte om sin biografi om Martha Christensen "De

stille eksistensers stemme", som udkom sidste forsommer. Martha Christensen var meget privat, så det havde været en udfordring for Linda Lassen at finde noget om hendes liv. Hun fortalte om den lange research og om de forskellige – og af og til meget utraditionelle metoder, hun havde taget i brug. Metoder, som umiddelbart havde lydt umulige, men som alligevel havde vist sig at være rigtig gode. Det var fx dén gang, hvor hun ville finde frem til Martha Christensens tidligere hjem. Alle sagde, at det var håbløst, så hun kunne lede hvor som helst – måske blot stille sig op foran brugsen og spørge folk, om

de kendte noget til det. Som sagt så gjort – og den metode viste sig at være frugtbar. Linda Lassen gjorde forskellige punktnedslag i flere af Martha Christensens bøger – bl.a. "Dansen med Regitze" og "En fridag til fru Larsen". Bøger, som handler om de stille eksistenser og med mange indre dramaer. For, som Linda Lassen sagde, så var Martha Christensen optaget af ansvarlighed og det at behandle hinanden ordentligt. Dagens billedkunstner var Jonna Pedersen. Hendes måde at arbejde på og hendes valg af motiver er karakteriseret ved, at hun undersøger, fortolker og dokumenterer

Eftermiddagen blev sluttet af med en fantastisk oplevelse – fløjtenisten Yael Acher «KAT» Modiano. Hun gav alle en fantastisk oplevelse med sin imponerende fløjteklang.

Linda Lassen fortalte om sin lange research og om de forskellige – og af og til meget utraditionelle metoder, hun havde taget i brug for at kunne skrive sin meget roste biografi om Martha Christensen.

Billedkunstneren Jonna Pedersen fortalte medrivende om sin proces med at vælge motiver og de tanker, hun gerne ville videregive til beskuerne.

kulturens spor og eksistens – ofte med stor humor. Hun interesserer sig især for dét, som vi mennesker ofte glemmer at lægge mærke til. Det kan fx være danske måltider, bylandskaber og moderne stilleben af emballager.

Jonna Pedersen fortalte om sin proces med at vælge motiverne og de tanker, hun gerne ville videregive til beskuerne. Hun betonedesuden, at hun fandt udfordringer i at arbejde med meget store malerier på 133 cm x 170 cm med motiv af fx en hakkebøf med bløde løg og brun sovs.

Dagens tredje forfatter var Malene Ravn, som læste op fra sin seneste roman "Hvor lyset er" og fortalte om

relationen mellem den plagede og feterede billedkunstner Carl Fischer (1887-1962) og hans uundværlige hustru Ely – det hele set med Elys blik.

Her var det tydeligt, at Malene Ravn netop mestrer det psykologiske portræt af et menneske. I løbet af den halve times tid, som hun stod på scenen, fik hun givet alle et intenst indblik i ægteparrets liv og de udfordringer, som Carl Fischer kæmpede med det meste af sit liv.

Eftermiddagen blev sluttet af med en fantastisk oplevelse – fløjtenisten Yael Acher «KAT» Modiano. Hendes imponerende fløjteklang tilskrives æstetikken hos den franske klassiske fløjteskole. De store op-

levelser kommer, når hun samtidig udfordrer de konventionelle koncepter for tonalitet, rytme, harmoni og melodi. Det sker, når hun blander sin fløjte med effekter eller skaber nye klange med sin akustiske fløjte og forskellige elektroniske lydspor samt video. En særlig oplevelse var det, da hun spillede duet med sig selv.

Næste års Kvindestemmer bliver lørdag den 16. marts 2024 på spillestedet Hotel Cecil. På gensyn i 2024 til nye og medrivende oplevelser i den kunstneriske verden!

Folkevirketur sensommeren 2023:

Givende *oplevelser* venter i Estland

Sidste frist for tilmelding er den 25. maj

Af Annemarie Balle, redaktør

Folkevirke har gennem nogen tid været i gang med at genoplive Folkevirkes spændende "rullende højskoler". Det er rejser, hvor deltagerne ligesom på højskoler får mulighed for forskelligartede oplevelser rundt om i et større område eller land. Folkevirke har sammen med en af vores partnere i Estland tilrettelagt en tur til Estland i uge 35 i 2023. Afrejse mandag den 28. august og hjemrejse med ankomst til København 3. eller 4. september. Endelige datoer fastlægges i slutningen af maj. Folkevirke har nogle hovedoverskrifter på de oplevelser, som venter. Det er bl.a. demokrati og kultur.

Rejseplan

Deltagerne flyver fra Københavns Lufthavn til Tallin. Der bliver et par dages ophold i Tallin, hvor deltagerne bl.a. skal besøge parlamentet og få mulighed for en kulturel oplevelse – koncert eller opera.

Tartu.

Derefter bliver der et par dages ophold først i byen Tartu, som er Estlands næststørste by. Den bliver i 2024 europæisk kulturhovedstad. Forberedelserne er allerede i fuld gang. Tartu er Estlands intellektuelle og kulturelle centrum. Byen er sæde for Estlands ældste og mest anerkendte universitet, Tartu Universitet, og er også sæde for Estlands Højesteret, Uddannelses- og Forskningsministeriet samt for Estlands Nationalmuseum.

Derefter går turen videre til den estiske grænseby Narva, som er Estlands tredjestørste by. Historisk har Narva været en vigtig by i både det

danske (1219-1346) og det svenske (1561-1710) østersørige. De ældste dele af byens grænsefæstning, Hermannis Linnus, stammer fra den danske tid.

I Tartu skal deltagerne bl.a. besøge den hemmelige russiske by og på besøg i et russisk-ortodoks kloster. Sidste nat inden afgang tilbage til København bliver i Tallin.

Der planlægges en rejse med omkring 15 deltagere og med en pris på omkring kr. 7.500.

Prisen dækker fly, hotelovernatninger og lokal transport. Desuden vil de fleste af turens måltider være indbefattet.

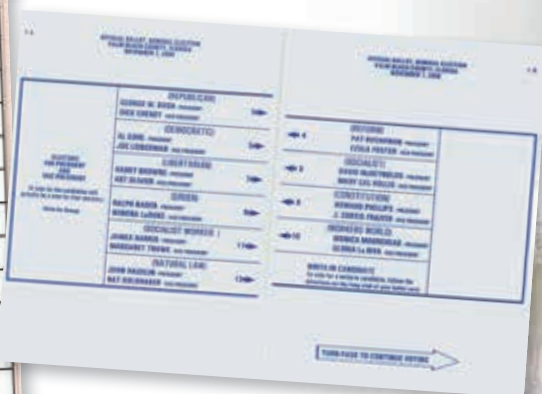
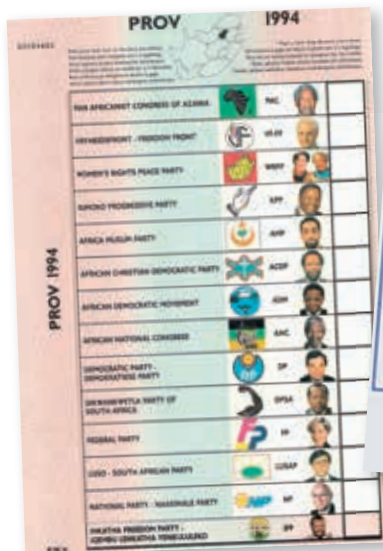
Der vil være mulighed for tilkøb af bl.a. en kulturel oplevelse – opera eller koncert.

Folkevirke har fået mulighed for at udskyde endelig tilmelding til 25. maj.

En bindende tilmelding skal sammen med et depositum på kr. 2.000 være Folkevirke i hænde senest den 25. maj.

Et kig ud over det smukke Tallin.

Folkevirke udstiller på Københavns Rådhus:

Folkevirke *klar* med stor demokratiudstilling

Af Annemarie Balle, redaktør

Gennem et par år har Folkevirke arbejdet i både Danmark og internationalt med demokratispørgsmål med udgangspunkt i, hvordan man stemmer til parlaments- og folketingsvalg.

Folkevirke har sideløbende haft flere debatter om netop demokrati og om, hvordan vi alle kan være med til at sikre et levende demokrati, som alle er med til at bidrage til.

Om kort tid bliver det udfoldet på en debat på Folkemødet på Bornholm under overskriften "Demokrati på mange måder", hvor Bertel Haarder deltager.

I de kommende måneder tager Folkevirke også fat på at skrive en folder, som kan være med til at give nydanskere en bedre forståelse af, hvordan det danske samfund fungerer – med bl.a. de mange demokratiske funktioner og det rige for- eningsliv.

Til efteråret har Folkevirke så fået mulighed for at vise en større udstilling på Københavns Rådhus. Her vil der være fokus på stemmesedlerne og den demokratiske proces, der knytter sig til deres udformning. En udformning, som måske kan gøres mere demokratisk både her i landet og internationalt.

Udstillingen vises i perioden den 7.-22. oktober i Københavns Rådhus' store hall.

I forbindelse med udstillingen vil Folkevirke arrangere forskellige events. De er under planlægning lige nu, så følg med på Folkevirkes hjemmeside og læs mere om aktiviteterne i Folkevirkes nyhedsbreve. I forbindelsen med udstillingen vil Folkevirke lægge forskelligt materiale frem – bl.a. en ny flyer, som er under udarbejdelse, samt forskellige numre af kulturtidsskriftet "Folkevirke".

Flyeren skal udarbejdes med en forside, som alle folkevirke-kredse i

landet kan bruge, og bagsiden gøres så aktuel og lokal af de enkelte kredse. Folkevirkes forretningsudvalg har drøftet ideen og fået opbakning fra flere kredse om, at det kunne være en fin måde at få profileret Folkevirke på.

Den endelige udformning af flyeren bliver sendt ud til alle kredsbestyrelser samt andre interesserede, så alle kan komme med kommentarer og input til, hvordan den endelige udformning kan blive bedst mulig.

God sommer og på gensyn til et aktivt folkevirke-efterår!

**Landet over
tilrettelægger Folkevirke
møder, foredragsrækker,
studiekredse, temamøder,
kurser og lejre,
hvor alle kan deltage.**

Ved redaktionens slutning
forelå der oplysninger
om disse arrangementer.

Mere detaljerede oplysninger kan fås
ved henvendelse til
Folkevirkes kontor,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
1153 København K,
telefon 33 32 83 11
(bedst tirsdage mellem kl. 9 og 16)
eller folkevirke@folkevirke.dk

Desuden kan der ses en opdateret oversigt
over arrangementer på Folkevirkes
hjemmeside www.folkevirke.dk

Du kan også følge Folkevirke på Facebook.

Folkevirkes møder former sig som
åbne debatter om aktuelle emner,
hvor deltagerne som regel
tager udgangspunkt i et oplæg.
**Folkevirkes møder er åbne
for alle interesserede!**

REGION HOVEDSTADEN

BORNHOLM

Kontakt:

Marianne Kofod Pedersen,
Svanekevej 32, 3740 Svaneke
Tlf. 56 49 21 65

KØBENHAVN

»På Folkevirke«

Niels Hemmingsens Gade 10,
1153 København K.

Folkevirke i København inviterer her i
2023 til en spændende arrange-
mentsrække, som kan opleves i et
givende samvær med andre folke-
virkebrugere.

Oplevelser, som kan deles med andre
og drøftes i et hyggeligt fællesskab.
Yderligere oplysninger om de enkelte
arrangementer samt priser fås ved
henvendelse til Folkevirke på mail
- folkevirke@folkevirke.dk
På Folkevirkes hjemmeside kan der
også findes supplerende oplysninger
om de enkelte arrangementer.

24. september kl. 12.00

Gl. Holtegaard, Attemosevej 170,
Holte. Rundvisning på udstilling af
Frederik Næblerød. Oplev den
ekspresive danske billedkunstner
Frederik Næblerød (f. 1988), når han i
efteråret 2023 indtager
Gl. Holtegaards udstillingsrum.
Gennem de senere år har Næblerød
braget igennem på den danske
kunstscene med tempofyldte og
fantasifulde malerier og skulpturer i
et univers befolket af monstre og
sære væsner.

Oktober

Teateroplevelse på Operette-
Kompagniet.

18. november kl. 15.00

TEATRET VED SORTE HEST,
Vesterbrogade 150, København V.
Teaterstykket "Inden vi dør, synger vi
en sang". Det er en hidtil uhørt
kabaret om livets granatchok,
som man modtager på sin vej
gennem livet.

Hvordan ser livet ud, når man er
omkring de 50, og hvordan ser
det ud, når man er over 80?
Medvirkende bl.a. Maria Stenz,
Camilla Bendix, Peter Oliver Hansen
og Olivier Antunes.

Kontakt:

Folkevirke,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
1153 København K. eller
Jeanne Bau-Madsen
Tlf. 21 27 62 19
folkevirke@folkevirke.dk

Folkevirkes Litteraturkreds i København

Mødestedet er Folkevirke,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
1153 København K.
Tlf. 33 32 83 11

Debatmøderne foregår på torsdage kl. 12.00-14.30.

Datoer og bøger er aftalt
af studiekredsen.

Der betales kontingent for hele
sæsonen ved kursusstart
(efterår og forår) i alt 600 kr.

Litteraturkredsen har eksisteret i
flere år, og der kommer hele tiden nye
medlemmer. Men der er plads til flere,
som har lyst til at engagere sig i en
levende og vedkommende debat.

Kontakt:

Britta Poulsen
Tlf. 46 36 56 32

KØBENHAVNS VESTEGN

Vestegnens Litteraturkreds

Møderne holdes den sidste tirsdag
i hver måned.

Møderne holdes fra kl. 14.00 til 17.00 i
Ildrætsanlæggets lokaler på Sportsvej
i Glostrup.

Tilmelding og kontakt:

Formand:

Ellen Kristiansen,
Vegavænget 41, 2620 Albertslund
Tlf. 40 84 62 07
elhart08@gmail.com

Næstformand:

Ingelise Olsen,
Glentehusene 52, 2620 Albertslund
Tlf. 60 47 89 92
prebon@webspeed.dk

Kasserer:

Annelise Bohn,
Nørretofte Alle 9, 2500 Valby
Tlf. 21 68 02 42

familienBohn@hotmail.com

Revisor:

Anne Birthe Kyed,
Rendsagervej 253, 2625 Vallensbæk
Tlf. 23 41 23 36
abk@Kyed.us

REGION NORDJYLLAND

FOLKEVIRKE

VESTHIMMERLAND

Alle arrangementer foregår på
Farsø Sognegård, Søvej 3 i Farsø
kl. 14.00-16.15,
hvis ikke andet er nævnt.

Entré og kaffe med kage - 90 kr.

Bemærk dog, at det **første** foredrag
finder sted på **Kimbrækroen**,
Markedsvej 8, 9600 Aars.

Bestyrelsen Folkevirke

Vesthimmerland 2022/2023:

Formand:

Tove Kristensen,
Hans Egedes Vej 120, 9600 Aars
Tlf. 98 62 66 10 / 20 87 64 12
tovekaren120@gmail.com

Næstformand:

Else Thirup,
Gl. Ullitsvej, 9640 Farsø
Tlf. 23 25 28 17
elsethirup@hotmail.com

Sekretær:

Ellen Kahr Thomsen,
Gl. Blærevej 66, 9600 Aars
kahrthomsen@kahrthomsen.dk
Tlf. 23 62 53 96 / 98 66 62 05

Kasserer:

Iris Brink Hansen,
Nakkevej 24, Risgårde, 9640 Farsø
hanseniris4@gmail.com
Tlf. 22 87 13 09 / 98 63 60 42

Bestyrelsesmedlem:
Vacant
Suppleant:
Margrethe Dam Hansen,
Gråbølle 15, 9600 Aars
Tlf. 41 59 33 34
Revisor:
Ingrid Danielsen,
ingrid@helminghus.dk
29 92 58 92
Revisorsuppleant:
Jette Høyer

www.facebook.com/
folkevirkevesthimmerland.

REGION MIDTJYLLAND

HERNING

Møder afholdes i Kirkehuset ved Herning Kirke, Østre Kirkevej 1, Herning.

Møderne foregår hver anden mandag kl. 14.00-16.00 med første møde den 11.09.2023 og sidste møde den 25.03.2024.

Alle er velkomne til at møde en halv time, før mødet begynder.

Der er kaffepause på ca. 15 min., hvor man kan nyde sin medbragte kaffe. Der er også mulighed for at købe kaffe.

Medlemskontingentet for hele sæsonen er 200,00 kr.
Hvert møde koster 40,00 kr. for medlemmer og 60,00 kr. for ikke-medlemmer. Satserne er også gældende for pensionister.

Vel mødt til en spændende sæson!

Ved første møde mandag den 11. september åbner vi dørene kl. 13.00 på grund af tilmelding til den nye sæson.

11. september

Sundhedsplejerske Annie Fjord, der har modtaget Florence Nightingale medaljen samt været tilknyttet Læger uden grænser, fortæller om sit arbejde med at hjælpe familier i flygtningelejre i Danmark og i konfliktzoner i verdens brændpunkter.

25. september

"Fra kedsomhed til kaos på 10 sekunder". Overlæge Maren Tarpgaard beretter bl.a. om hverdagen på akutlægebilen og akutlægehelicopteren, hvor hun arbejder.

9. oktober

"Fra kriminel til kristen – fra rocker til præst". Præst ved Herning Oase kirke Martin Bendtsen (tidligere bandidos-medlem), der sammenlagt har tilbragt mere end 13 år af sit liv i fængsel, kommer og fortæller om sit liv.

23. oktober

"Jeg måtte blive blind for at kunne se". Coach og psykoterapeut Kim Lerager fortæller om de pinsler, han måtte igennem fra sin barndom og op i voksenalderen, og som bevirkede, at han blev total blind. Efter 3 år kom Kims syn af uforklarlige årsager tilbage.

6. november

"Kunsten førte til konsultitel". Konsul for Litauen Henny Siedelman giver et historisk rids af Litauen og landets kampe for selvstændighed. Der vil også være fremvisning af litauisk kunsthåndværk.

20. november

Pensioneret politidirektør Jens Kaasgaard fortæller meget lunt og interessant om sin rejse indenfor politiet, der startede i 1977 i Hjørring og sluttede som chef for landets geografisk største politikreds – Midt- og Vestjyllands Politi i Holstebro.

4. december

Juleafslutning med "Julens ABC". Pensioneret sognepræst Henrik Oest får os i julestemning med julequiz, morsomme julehistorier og fortællinger om julen. Der serveres julegodter.

Bestyrelse:

Formand:
Lene Lund,
Emil Resensvej 47, Herning
Mobil 29 92 58 50
Næstformand:
Iben Brock,
Spinkebjerg 31, Gjellerup, Herning
Mobil 22 12 95 53

Kasserer:
Tove Kattrup,
Karen Blixens Vej 1P, Ikast
Mobil 40 70 90 51
Bestyrelsesmedlemmer:
Tytte Vestergaard Olesen,
Laubsvej 15, Herning
Mobil 25 80 50 67
Birde Lindholm,
Sabroesvej 3D, 4. sal, dør 5,
Herning
Mobil 23 67 76 75

Suppleanter:
Hanne Østergaard,
Østre Kirkevej 38, 2. sal, Herning
Mobil 20 41 11 40
Doris de Voss,
Ørnevej 32, Herning
Mobil 21 66 06 32

REGION SJÆLLAND

ROSKILDE

Alle debatmøder holdes i Byens Hus, Lokale Tankerummet kl. 14-16.

Kontakt:

Britta Poulsen
Tlf. 23 46 45 95
britta.poulsen@privat.dk
Kirsten Rudfeld
Tlf. 29 61 28 81
rudfeld@webspeed.dk

UDLAND

GRØNLAND

Folkevirke i Nuuk

Kontakt:

Rebekka Olsvig,
Jens Kreutzmann Aqq 30,
postboks 575,
3900 Nuuk, Grønland

Folkevirke deltager på Folkemødet på Bornholm:

Demokrati på *mange* måder

Folkevirke lægger op til debat sammen med Bertel Haarder fredag den 16. juni kl. 16.50

Det er lykkedes for Folkevirke at arrangere et **debatmøde med tidligere minister Bertel Haarder fredag den 16. juni kl. 16.50 i Folkeoplysningens telt på Folkemødet på Bornholm.**

Debatmødet foregår under overskriften **"Demokrati på mange måder"**. Bertel Haarder lægger op til debatten om demokrati, og derefter folder debatten sig ud med udgangspunkt i de centrale ord, som både Bertel Haarder og deltagerne trækker ud ved hjælp af havespillet Klodsmajor. Folkevirke har fremstillet en særudgave af havespillet og har indgraveret ord, som på forskellig vis har betydning for sammenhængskraften i et samfund, og som kan have betydning for, hvor demokratisk et samfund er. Det kan være ord som:

Folkevirke deltager på årets Folkemøde på Bornholm. Her lægger Bertel Haarder op til debat om demokrati under overskriften "Demokrati på mange måder".

- Ytringsfrihed
- Religionsfrihed
- Hemmelige afstemninger
- Åbne retssager
- Forbud mod børnearbejde

Desuden hænges nogle plancher op med stemmesedler fra forskellige lande – bl.a. den finske, som blot er et blankt stykke papir med en cirkel på og den russiske, som er meget kompliceret udformet – samt plancher om stemmedeltagelse forskellige steder i verden.

I løbet af debatten vil det blive tydeligt, hvorfor nogle begreber kan undværes i et demokrati eller måske netop ikke kan undværes.

Klodsetårnet (demokratiet) vil nemlig falde sammen, når der mangler for mange begreber.

Folkevirke håber på en livlig debat på Folkemødet og håber på, at rigtig mange vil deltage i mødet.

Del derfor meget gerne informationerne om dette arrangement i jeres netværk!

Allinge Havn.
Foto: Pelle Rink.

